

Σιώχος Βασίλειος
vsiochos@yahoo.com

Μητρέλης Άγγελος
angelosmitrelis@yahoo.gr

Κοστολόγηση Υπηρεσιών Πρόσκτησης και Επεξεργασίας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών με την ABC Ανάλυση

16ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών
<http://libconf2007.unipi.gr>
Πανεπιστήμιο Πειραιώς
1-3 Οκτωβρίου 2007

Βιβλιογραφική Επισκόπηση

- "Για να ληφθούν οι κατάλληλες αποφάσεις από τους μάνατζερ θα πρέπει να έχουν ακριβείς και πρόσφατες πληροφορίες για το κόστος", (Rotzocki, 1999).
- "Ήταν γνωστό, φυσικά, πόσο κοστίζει ένα βιβλίο, αλλά το πραγματικό κόστος μιας πρόσκτησης θεωρούμενης σαν ολότητα δεν έχει υπολογιστεί", (Heaney, 2004).
- "Η κλιμακούμενη αύξηση του κόστους, η μείωση των πόρων, ο αυξημένος ανταγωνισμός από άλλα πανεπιστήμια και η απαίτηση από τους νομοθέτες και την κοινή γνώμη για μεγαλύτερη εξυπηρέτηση και υπευθυνότητα, ωθούν τα ακαδημαϊκά ιδρύματα σε μια θεώρηση αποτελεσματικότερης διαχείρισης πόρων και του κόστους, από ότι παραδοσιακά συνέβαινε", (Ellis-Newman, 2003) .
- "Ένα ανερχόμενο στρατηγικό εργαλείο για την πληροφόρηση και ανατροφοδότηση, το οποίο συνεισφέρει στην στοχοθεσία και την παρακολούθηση της διαδικασίας επίτευξής τους", (Gerdsen, 1998).
- "Το ακαδημαϊκό επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό, λέγεται, ότι γνωρίζει την αξία από οτιδήποτε και το κόστος από τίποτε", (Pricewaterhouse-Cooper, 2000).

Κοστολόγησης με Βάση τις Δραστηριότητες (Activity Based Costing - ABC)

■ Βασικές Έννοιες:

- Δραστηριότητες (activities)
- Οδηγός κόστους (cost driver)
- Κέντρα Κόστους (cost pools)

■ Μεθοδολογία ABC:

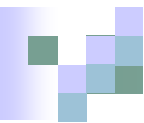
- Συνέντευξη του Προσωπικού της Βιβλιοθήκης
- Ταυτοποίηση Δραστηριοτήτων (activity analysis) και Σχετικών Οδηγών Κόστους
- Ανάλυση Οικονομικών Αρχείων Βιβλιοθήκης και Κατανομή Κόστους σε Κέντρα Κόστους
- Υπολογισμός Κόστους Δραστηριοτήτων

Μεθοδολογία Μελέτης

- **Στόχος**: κοστολόγηση των υπηρεσιών πρόσκτησης και επεξεργασίας υλικού .
- Ημιδομημένες συνεντεύξεις με το προσωπικό των τμημάτων πρόσκτησης και καταλογογράφησης και με τη διεύθυνση της βιβλιοθήκης.
- Ταυτοποιήθηκαν και ομαδοποιήθηκαν οι δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στη ροή της εργασίας στη βιβλιοθήκη.
- Προσδιορισμός του οδηγού κόστους για κάθε δραστηριότητα.
- Κατανομή του χρόνου κάθε υπαλλήλου ανά δραστηριότητα.
- Συλλογή των οικονομικών στοιχείων.

Δραστηριότητες	Διοικητικός υπάλληλος	Προσκήσιας	Καταλογογράφος	Καταλογογράφος	Καταλογογράφος	Καταλογογράφος	Καταλογογράφος	Καταλογογράφος	Καταλογογράφος	Καταλογογράφος
Επίβλεψη Προσκήσιων	4%									
Επίβλεψη Καταλογογραφήσεων	4%									
Ταξινόμηση			36%	30%	30%	25%	40%	40%	40%	35%
Καταλογογράφηση			29%	30%	30%	50%	50%	50%	40%	35%
Εκτύπωση Ταξινομικού Αριθμού σε Καρτελάκια και Επικόλληση			4%	10%	10%	10%	5%	5%	5%	5%
Μαγνητισμός Βιβλίου			1%	10%	10%		1%	1%	3%	
Παράδοση Βιβλίου στο Τμήμα Δασεισμού			1%	10%	10%	5%	1%	1%	2%	5%
Παραγγελίες		20%								
Επεξεργασία Τιμολογίων		5%								
Παραλάβες		15%								
Σύνταξη Ειδικών Αναφορών		5%								
Ακυρώσεις		5%								
Επεξεργασία Προσκήσιων		30%								
Παραλαβή Επεξεργασία Δωρεών, Παραλαβή Διατριβών		20%								

Κατανομή Προσωπικού ανά Δραστηριότητα

Δραστηριότητες	Διοικητικός υπάλληλος	Προσκτήσεις1	Καταλογογράφος1	Καταλογογράφος2	Καταλογογράφος3	Καταλογογράφος4	Καταλογογράφος5	Καταλογογράφος6	Καταλογογράφος7	Καταλογογράφος8
Επίβλεψη Προσκτήσεων	895,50 €									
Επίβλεψη Καταλογογραφήσεων	895,50 €									
Ταξινόμηση			2.842,56 €	5.040,00 €	5.400,00€	3.792,00 €	7.296,00 €	7.296,00 €	7.296,00 €	7.085,78 €
Καταλογογράφηση			2.289,84 €	5.040,00 €	5.400,00 €	7.584,00 €	9.120,00 €	9.120,00 €	7.296,00 €	7.085,78 €
Εκτύπωση Ταξινομικού Αριθμού σε Καρτελάκι και Επικόλληση			315,84€	1.680,00 €	1.800,00 €	1.516,80 €	912,00 €	912,00 €	912,00 €	1.012,25 €
Μαγνητισμός Βιβλίου			78,96 €	1.680,00 €	1.800,00 €		182,40 €	182,40 €	547,20 €	
Παράδοση Βιβλίου στο Τμήμα Δανεισμού			78,96 €	1.680,00 €	1.800,00 €	758,40 €	182,40 €	182,40 €	364,80 €	1.012,25 €
Παραγγελίες		3.840,00 €								
Επεξεργασία Τιμολογίων		960,00 €								
Παραλαβές		2.880,00 €								
Σύνταξη Ειδικών Αναφορών		960,00 €								
Ακυρώσεις		960,00 €								
Επεξεργασία Προσκτήσεων		5.760,00 €								
Παραλαβή Επεξεργασία Δωρεών και Διατριβών		3.840,00 €								

Κατανομή Κόστους Προσωπικού ανά Δραστηριότητα

Κατανομή Κόστους ανά Δραστηριότητα

Υπηρεσία	Δραστηριότητα	Κόστος Δραστηριότητας	Οδηγός Κόστους
Καταλογογράφηση	Εκτύπωση Ταξινόμικού Αριθμού σε Καρτελάκι και Επικόλληση	9.060,89 €	χρόνος προσωπικού
Καταλογογράφηση	Επίβλεψη Καταλογογραφήσεων	895,50 €	χρόνος προσωπικού
Καταλογογράφηση	Καταλογογράφηση	52.935,62 €	χρόνος προσωπικού
Καταλογογράφηση	Λειτουργικό Κόστος Καταλογογράφησης	781,72 €	έκταση
Καταλογογράφηση	Μαγνητισμός Βιβλίου	4.470,96 €	χρόνος προσωπικού
Καταλογογράφηση	Παράδοση Βιβλίου στο Τμήμα Δανεισμού	6.059,21 €	χρόνος προσωπικού
Καταλογογράφηση	Ταξινόμηση	46.048,34 €	χρόνος προσωπικού
Προσκτήσεις	Αγορά Βιβλίων	3.232,91 €	αγορά βιβλίων
Προσκτήσεις	Ακυρώσεις	960,00 €	χρόνος προσωπικού
Προσκτήσεις	Επεξεργασία Προσκτήσεων	5.760,00 €	χρόνος προσωπικού
Προσκτήσεις	Επεξεργασία Τιμολογίων	960,00 €	χρόνος προσωπικού
Προσκτήσεις	Επίβλεψη Προσκτήσεων	895,50 €	χρόνος προσωπικού
Προσκτήσεις	Λειτουργικό Κόστος Πρόσκτησης	201,52 €	έκταση
Προσκτήσεις	Παραγγελίες	3.840,00 €	χρόνος προσωπικού
Προσκτήσεις	Παραλαβές	2.880,00 €	χρόνος προσωπικού
Προσκτήσεις	Παραλαβή Επεξεργασία Δωρεών και Διατριβών	3.840,00 €	χρόνος προσωπικού
Προσκτήσεις	Σύνταξη Ειδικών Αναφορών	960,00 €	χρόνος προσωπικού

Συνολικό Κόστος Υπηρεσιών

Υπηρεσία	Συνολικό Κόστος Υπηρεσίας
Καταλογογράφηση	120.252,24 €
Προσκτήσεις	23.529,93 €

Κόστος Καταλογογράφησης Τεκμηρίων

Οδηγοί Δραστηριότητας	Συνολικός Αριθμός οδηγών	Κόστος ανά μονάδα
Αριθμός πρωτοτύπων	1647	63,49 €
Αριθμός αντιτύπων	3001	5,23 €
Αριθμός καταλογογραφημένων αντικειμένων	4648	25,87 €

Κόστος Παραλαβής Δωρεών και Διατριβών

Οδηγοί Δραστηριότητας	Συνολικός Αριθμός οδηγών	Κόστος ανά μονάδα
Παραλαβές δωρεών και διατριβών	5531	0,85 €

Συμπεράσματα

- Η μείωση των κρατικών πόρων στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες, οδηγεί στον υπολογισμό του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών με απώτερο σκοπό την μείωση του.
- Αναγκαιότητα μελέτης των βιβλιοθηκών μέσα από επιχειρηματικά πρότυπα και κυρίως η ανάγκη για την κοστολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Η κοστολόγηση των υπηρεσιών των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών είναι εφικτή, χρησιμοποιώντας την μέθοδο ABC
- Ερευνητικό ενδιαφέρον παρουσιάζει η σύγκριση των αποτελεσμάτων σε δύο διαφορετικές βιβλιοθήκες με σκοπό την αποτελεσματικότερη διοικητική διαχείριση των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών.

